

Onderzoek naar eenjarig of meerjarig

‘Veel bloembollen zien we na het eerste jaar nooit meer terug!’ Deze kop stond onlangs in een landelijke krant. Met dit soort kreten en andere ongenueanceerde verhalen worden wij regelmatig geconfronteerd. Het IBC probeert de pers dan ook op een gefundeerde wijze te informeren over de veelzijdigheid van bloembollen voor de toepassing in tuinen en openbaar groen.

Tekst en foto: IBC

In samenwerking met PPO heeft het IBC de meerjarenbloei van bloembollen onderzocht. Nog steeds bestaat er namelijk veel onduidelijkheid over de vraag of bloembollen nu als eenjarig of als meerjarig beschouwd moeten worden. Zomerbloeiende bol- en knolgewassen, zoals dahlië's, gladiolen en begonia's komen vrijwel allemaal uit (sub)tropische gebieden. Zij kunnen geen vorst verdragen en zijn dus eenjarig. Uitzondering hierop zijn de

lelie, crocosmia, anemone en veel andere bijzondere bolgewassen, die in ons gematigd klimaat wel meerjarig zijn. Herfstbloeiende bolgewassen (colchicum, najaarskrokussen, cyclamen) zijn allen meerjarig en daarmee blijft de vraag 'eenjarig of meerjarig' dus over voor de voorjaarsbloeiende bolgewassen zoals tulp, hyacint, narcis en anderen.

DIVERSE FACTOREN

Een eenduidig antwoord daarop is niet zomaar te geven omdat diverse factoren medebepalend zijn voor al of niet meerjarenbloei. De eerste heeft te maken met de natuurlijke standplaats van de soort. Veel bolgewassen komen oorspronkelijk uit streken met koude winters en warme zomers; onder die omstandigheden gedijen de bollen het best. Sommige bolgewassen kunnen wel wat schaduw verdragen (scilla, narcissen, hyacinthoides), maar de meeste

soorten staan het liefst in het volle licht. Licht en warmte zijn vooral van belang in de periode direct na de bloei. Het zorgt ervoor dat er in het blad koolhydraten gevormd worden: belangrijke voedingsstoffen voor de embryo die volgend jaar als volwassen bol moet bloeien. Een periode van vier tot zes weken licht na de bloei is nodig om de embryo te voeden en als dat niet gebeurt omdat er ter plekke teveel schaduw is, gaat de bol alleen maar blad vormen en blijft de vorming van een nieuwe bloem achterwege. Het mag duidelijk zijn dat bij de ontwikkeling van de bol het blad een grote rol speelt: niet afknippen dus, maar laten zitten totdat het geheel verdroogd is. De uitgebloeide bloem moet wel verwijderd worden om zaadvorming tegen te gaan, maar ook de bloemstengel moet blijven zitten.

Dezelfde bolgewassen houden van een plek die 's zomers warm is. Te diep geplante bollen die daardoor 's zomers te koud staan, ontwikkelen zich slecht. Eenzelfde effect (teveel kou in de zomer) ontstaat bij automatische beregening: funest voor bollen die van warmte en droogte houden. Ondiep planten is eveneens noodlottig: de bollen drogen uit en komen niet tot bloei.

Daarom is het ook aan te raden voorjaarsbloeiende bolgewassen zoveel mogelijk in combinatie met vaste planten te planten: als tweede laag tussen de vaste planten profiteren zij van de beschermende werking daarvan. Tenslotte is bemesting een medebepalende factor voor de meerjarenbloei van voorjaarsbloeiende bolgewassen: een organische (langzaam vrijkomende) meststof, toegediend op het moment dat de bollen met hun neuzen boven de grond komen, wordt effectief op het moment dat de bloei bijna over is, precies in een periode waarin de bol weer behoefte heeft aan voeding. Naleving van deze richtlijnen leert dat vele bollen waarvan vroeger gedacht werd dat ze slechts voor eenmalig gebruik bestemd waren, gemakkelijk een aantal jaren mee kunnen. Niet alleen narcissen, maar ook tulpen zoals 'Candela', 'Cape Cod', 'Yokohama', 'Negrita' en 'Parade' zijn heel geschikt voor meerjarenbloei. Daarnaast kunnen ook hyacinten zoals Pink Pearl, White Pearl en Delft Blue een belangrijke rol spelen.

Meer informatie over de toepassing van bloembollen in tuinen en parken is te vinden in de nieuwste IBC-brochure die kan worden gedownload via www.bloembollencentrum.org, professioneel/informatie/fotoboeken/hoveniersbrochure.